

Bohoslužby v Javorníku 14.února 2016

Lk 4, 1-13

Milé sestry, milí bratři, když jsem jako malý kluk chodil kupovat baterky nebo žárovky, tak mne vždycky fascinovala taková ta krabička, co tam paní prodavačka měla. Dala do ní žárovku a nebo tu baterku a ono se to rozsvítilo. Zkoušela, jestli je zboží dobré, byla to jaksi samozřejmost. Stejně tak jsme na rybníce zkoušeli, jestli je dobrý led, zkoušíme mnoho jiných věcí, než je použijeme. Třeba šaty v obchodě. Zkrátka zkoušení patří k jakémusi procesu, na jehož konci má být použití dané věci.

Co se věcí týče, je zkoušení většinou jednoduché. Žárovka svítí, tak je dobrá. Sice nevíme, jak dlouho vydrží, ale víme, že bude svítit dobře. Jenže nezkoumáme a nezkoušíme jen věci. Zkoušíme i lidi. Než přijde farář na sbor, má zkušební kázání, aby se lidé mohli rozhodnout, zda ho potom zvolit nebo ne. Není to už tak jednoduché posoudit výsledek takovéto zkoušky, ale bez ní člověk byl nesvůj. A asi vůbec nejtěžší to pak je se životním partnerem. Dá se vůbec vyzkoušet, jaký bude? V určité chvíli zkoušení naráží na své hranice. Prostě to dál nejde. Nejde zkoušet věrnost, víru, lásku. Jde zkoušet, je-li člověk k něčemu zralý, nejde ale zkoušet, jestli mu to právě s tímto půjde dobře. Je možné vyzkoušet, je-li člověk zralý k samostatnému uvažování, je-li zralý k tomu, aby řídil auto. Ale už není možné vyzkoušet, jestli bude skutečně dobrý řidič. To už je jaksi nad rámec, podobně jako u té žárovky či baterky. Je možné zkoušet, že svítí, ale není možné říct, že bude svítit několik měsíců. Každá zkouška tak má své meze a vidíme, že jejím cílem není zjistit úplně všechno, ale zjistit hlavně připravenost, zralost.

To se týká i Ježíše a jeho povolání. Po křtu v Jordánu jej Duch vyvedl na poušť a ďábel ho pokoušel, což je v řečtině stejné jako zkoušet. Dá se to tedy pochopit, neboť Ježíš je pozván k důležitému úkolu a neměl by v něm selhat. A tak odchází do pouště, protože právě tam je ten nejlepší prostor k prověření mnoha vlastností. Vlastně již tou první zkouškou je samotná poušť, místo izolace od okolního světa, místo, kde je člověk odkázán jen sám na sebe, ale také jen na Boží dlaň. Je zřejmé, že zpočátku to ani na poušti asi nemusí být problém. Člověk je nabitý silami, energií, elánem. Ježíš byl pokřtěn, dostalo se mu zjevení, že je Boží Syn. To přece dokáže jednoho pořádně posílit v jeho jednání. Je to podobné, jako když člověk uvěří a je plný nadšení, plný lásky, víry, naděje. Hned by obrátil svět, sdílel svou víru. Ale hle, Ježíš je najednou sám. Jsme plni něčeho úžasného a hle, najednou to není komu říct. Člověka tak brzy radost přejde. A právě v tom je ta zkouška. Představte si, že na škole byste dostali čas na přípravu ke zkoušce a pak byli někam třeba na týden zavřeni, abyste se nemohli na nic dívat, a

pak teprve přistoupili ke zkoušce. Co v člověku zůstane, až opadne nadšení, dojdou síly? A přesně o tom je to první pokušení. Nemá cenu zkoušet věrnost, když je člověk plný nadšení, plný sil z právě prožitého. Co zbude z víry po vyprchání tohoto všeho? Co zbude z jeho lásky a naděje? Teprve v tu chvíli se dá poznat, na čem stojí lidský život, z čeho čerpá svou posilu. Čtyřicet dní Ježíšova hladovění na poušti už je tak docela dlouhá doba, aby vyhládl a přešlo ho nadšení ze zjevení u Jordánu. Co teď? Přichází hlad. Je to takové nenápadné pokušení. Jídlo je přece základní lidská potřeba. Nemůžeme se k ní otáčet zády, nemůžeme ji neřešit.

Je zajímavé, jak často jsou právě takovéto praktické věci pro člověka kamenem jeho duchovního pádu. Když přijde víra, když se stane novým člověkem, je odhodlán ke všemu, je ochoten se vzdát čehokoliv. Jenže po čase je všechno trochu jinak. Jakoby právě převážil ten pohled praktický nad silou víry. To, že ďábel nabízí Ježíši proměnu kamene v chléb, je vlastně jen detail a nikoliv podstata tohoto pokušení. Ta je skutečně v tom, co u člověka převáží, jaký důraz? Zpočátku si vystačíme s Bohem, ale pak najednou začne být důležité i něco dalšího a postupně důležitější a důležitější, až zcela nejdůležitější. Jakoby se vytrácela důvěra, že Bůh ví o našich potřebách a dá nám tedy, co potřebujeme. A to ve všech oblastech. Ježíš se při pokušení dělat chléb z kamenů odvolává právě na Boží slovo. To je to, co nám dává život, co nás naplňuje. Při hledání partnera, práce, dalších aktivit pro náš život, umíme se spolehnout právě na to Boží slovo? Umíme to i tehdy, když odpověď nějakou dobu nepřichází? Právě v tom je ta věrnost, umět doufat i když se zdá, že je to marné, spoléhat, když není jasné, že se to vyplatí.

Ježíš je pokoušen i v dalších oblastech, které možná nám přijdou vzdálené, ale také ne zase tolik. O tom, co v lidském životě na prvním místě se lze přesvědčit ve chvíli, kdy dostane opravdu neodolatelnou nabídku. Být Pánem světa, to je hodně lákavé. Kdo by tomu odolal? Nám asi nic takového nikdo nenabídne, ale určitě i každý z nás dostane někdy velice lákavou nabídku. Nejhorší na tom je, že nejde o nabídku něčeho, nač by člověk neměl nárok. Ježíš jako Boží Syn přeci může být Pánem celého světa. A v našich životech to platí podobně. Dostaneme nabídku na něco, co nám vlastně Bohem není odepřeno. Jenže vtip je v tom, jaká k tomu vede cesta. Jistě není nikomu odepřeno, aby se měl dobře. Ale vždy je zde na výběr ze dvou různých cest. A většinou ta lákavější je tou špatnou volbou. A člověk dokonce může ztratit, co by jinak získal. Říkává se, že všechno má svůj čas. Mluví o tom i biblická kniha Kazatel. Vše má svůj daný čas. Je důležité na ten čas umět vyčkávat. Nejen proto, že Bůh to tak řekl, ale také proto, že Bůh ví, co je pro nás to nejlepší. A dává nám to v pravý čas. V čas, kdy jsme připraveni. Vzpomeňme si třeba na krále Davida. Byl jako mladíček pomazaný za krále. Věděl, že Bůh mu toto království dává. Ale kdyby zabil Saula, či nějak jinak proti němu povstal, žádným králem by se nestal. Nejde tedy jen o to, že Bůh nám něco dává, ale také o to, jakou cestou se k tomu dostaneme. Jak vidno z Ježíšova pokušení, cestou k Božímu daru lze dojít i službou ďáblu. Pak ale je otázka, k čemu se člověk vlastně dostane. Ono totiž důležité není, jestli na něco máme nebo nemáme nárok. Důležitější je, komu sloužíme, a na to často zapomínáme. Vidíme před sebou cíl, ale nevidíme, že jeho dosažení může být také pastí, do které tomu zlému lehce upadneme. Ušlechtilý cíl nemůže být omluvou pro neušlechtilou, hříšnou cestu. Bůh přece

nepotřebuje nečestné jednání k prosazení svého díla.

Kromě neodolatelných nabídek můžeme mít také neodolatelnou touhu po jistotě Boží péče, jeho přítomnosti. Kolikrát se právě hodně nevěřících lidí odvolává na to, že by uvěřili, kdyby mohli Boha vidět, dotknout se ho, či nějak jinak přesvědčit o jeho existenci. Ne tedy, že by se Bůh nehodlal člověku dávat poznat. To dává. Ale opět, je to jakýsi postoj v nás, kdy si říkáme, že bychom rádi byli přesvědčováni a ujišťováni ještě víc, pokud možno pořád. Raději důkazy než víra? Dalo by se to tak říct. Jsem-li Ježíšův musí to přeci jít dobře, musí se o mne Bůh postarat, musí mne chránit, zajistit. Dělá to, ale musíme mu naslouchat, aby to fungovalo. Abychom nespadli ze skály, tak nás chrání třeba tím, že řekne, abychom tam nelezli, když je to nebezpečné. Pravda není to tak evidentní ochrana, jako když v případě uklouznutí přiletí anděl a chytí nás. Na druhou stranu je to právě tato Boží cesta. Pro Ježíše to mělo veliký význam. Konal mnoho zázraků, u kterých lidé mohli vidět, že Bůh je s ním. A tleskali, uvěřili. Horší to už bylo na kříži. Tam plivali, i on sám si říkal, že je opuštěn. Prázdný hrob třetího dne však dává poznat, že i na tom kříži byl Bůh s ním. O Boží lásce nepřesvědčil davy tím, že konal veliké divy, ale tím, že až do konce dotáhl svou věrnost. I nám Bůh slíbil, že naše zvěstování bude provázeno velikými činy. Ale co ve chvíli, kdy se ty činy neukazují? Vzdáme to? Nebo zachováme věrnost až do konce v tiché službě?

Postní období přichází krátce po Vánocích. Při nich se zjevila Boží láska, všechno to bylo takové krásné. Jak to bude dál? Zůstane ten krásný pocit, že Bůh navštívil svůj lid i během postu a Velikonoc? Zůstane v nás vzdor všednodennosti a běžným starostem života? Právě o tom ta doba postu je. Nejde o odříkání nějakého kusu masa. Jde o zkoušení svého života. Komu budeme věrni? Ke komu se obrátíme, až nám bude skutečně úzko? Jakou cestou se vydáme, když už budeme unaveni? Dokážeme stále mít před sebou Božího Syna, nebo zkusíme jiná řešení. Vždyť tolik jiných řešení se v lidském životě osvědčilo. Tolika lidem tato cesta pomohla. Sice ztratili sami sebe ale našli po čem toužili. Bůh ale spíše chce, abychom spíše ztratili po čem toužíme a našli tím sami sebe, svůj život, který nám zjevil nejen ve Vánocích, ale skrze kříž a prázdný hrob velikonoc.

Pane Ježíši, odolal jsi tomu zlému, když tě pokoušel. Ukázal jsi nám, jak důležitá je i v našich životech věrnost tobě a tvému slovu. Dej ať v tomto postním čase se na tvou věrnost spoléháme a sami sebe zkoušíme, jak dalece tě dokážeme následovat.

Neděle 14.února 2016

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Úterý, 01 Březen 2016 12:15 -

Amen.